

ნიკოლოზ ჯავახიშვილის

ბამოქვეყნებული სამეცნიერო შრომების სამართო სია

(ჩამოთვლილია ქრონოლოგიური თანამიმდევრობით, 1992 წლიდან დასრულდა)

გამოქვეყნებული აქვს 204 სამეცნიერო ნაშრომი, მათ შორის – 18 წიგნი (აქედან – 16 – მონოგრაფია და ნარკვევი, 1 კატალოგი და წიგნად გამოცემული 1 საისტორიო წყარო), 145 სტატია ქართულ და უცხოურ (ინგლისურ, გერმანულ, პოლონურ, ლატვიურ, რუსულ, სომხურ) ენებზე, 36 საკონფერენციო მოხსენება და 5 რეცენზია.

მათგან 38 სამეცნიერო ნაშრომი გამოქვეყნდა საზღვარგარეთის ქვეყნებში, კერძოდ, 2 მონოგრაფია გამოქვეყნდა ლატვიის რესპუბლიკის დედაქალაქ რიგაში, ხოლო 36 სტატია დაიბეჭდა უცხოეთის ცალკეულ სახელმწიფოთა სამეცნიერო-კვლევითი და სასწავლო ცენტრების მიერ გამოცემულ ჟურნალებსა და კრებულებში, კერძოდ, გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში – 2 (ქალაქებში კონსტანცი და აახენი); შვედეთის სამეფოში – 7 (ქ. სტოკჰოლმი); პოლონეთის რესპუბლიკაში – 9, მათ შორის ქალაქებში: ვარშავა (2), ოლშტინი (3), ლუბლინი (2), გდანსკი-სოპოტი (1), ტორუნი (1); ლატვიის რესპუბლიკაში – 1 (ქ. რიგა), თურქეთის რესპუბლიკაში – 1 (ქ. დუზუჯე); სომხეთის რესპუბლიკაში – 2 (ერევანი); რუსეთის ფედერაციაში – 14, მათ შორის ქალაქებში: მოსკოვში (2), სანკტ-პეტერბურგში (1), ფედერაციაში შემავალ ავტონომიურ რესპუბლიკებში: დაღესტნის დედაქალაქ მაჰაჩყალაში (3), ადიღეს რესპუბლიკის დედაქალაქ მაიკოპში (3), ჩრდილოეთ ოსეთის (ალანიის) რესპუბლიკის დედაქალაქ ვლადიკავკაზში (2), ყაბარდო-ბალყარეთის რესპუბლიკის დედაქალაქ ნალჩიკში (2), ყარაჩაი-ჩერქეზეთის რესპუბლიკის დედაქალაქ ჩერკესკში (1).

ა) წიგნები:

- 1) ქართული ფალერისტიკა (*ჯილდოთმცოდნეობა*), თბილისი, 1995 (96 გვერდი), რეზიუმეები რუსულ და ინგლისურ ენებზე;
- 2) ქართული ბონისტიკა (*ქალაქის საფასთმცოდნეობა*), თბილისი, 1996 (192 გვერდი), რეზიუმეები რუსულ და ინგლისურ ენებზე;
- 3) შალიკაშვილები (*ფესვები, ტრადიციები, დღევანდელიობა*), თბილისი, 1997 (62 გვერდი), ქართულ და ინგლისურ ენებზე;
- 4) თამარ მეფის ორდენი (*გერმანულ-ქართული სამხედრო-პოლიტიკური ალიანსის ისტორიიდან*), თბილისი, 1998 (80 გვერდი), ქართულ და გერმანულ ენებზე;
- 5) საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ბონები (1919-1921 წწ.), თბილისი, 1998 (64 გვერდი), რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;

- 6) ქართველი მხედრები პოლონეთის დროშის ქვეშ (*პოლონურ-ქართულ სამხედრო-პოლიტიკურ ურთიერთობათა ისტორიიდან*), თბილისი, 1998 (52 გვერდი), ქართულ და ინგლისურ ენებზე;
- 7) **Санкт-Петербург – центр русско-грузинских взаимоотношений (1703-2003 гг.)**, Тбилиси, 2003 (304 გვერდი), რუსულ ენაზე;
- 8) **ფული საქართველოში**, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოცემული ილუსტრირებული, ფერადი კატალოგი, თბილისი, 2003 (180 გვერდი), ქართულ და ინგლისურ ენებზე (*თანაავტორი*);
- 9) **Грузины под Российским флагом (*грузинские военные и государственные деятели на службе России в 1703-1917 гг.*)**, Тб., 2003 (208 გვერდი), რუსულ ენაზე;
- 10) **ოგბაძენი** (საგვარეულოს ისტორიისათვის), თბილისი, 2005 (120 გვერდი), რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 11) **ნარკვევები ქართველი და ადიღელი ხალხების ურთიერთობის ისტორიიდან**, თბილისი, 2005 (318 გვერდი), რეზიუმე რუსულ ენაზე;
- 12) **Борьба за свободу Кавказа (*Из истории военно-политического сотрудничества грузин и северокавказцев в первой половине XX века*)**, Тбилиси, 2005 (148 გვერდი), რუსულ ენაზე;
- 13) **გრიგოლ I – უკანასკნელი ქართველი მეფე**, თბილისი, 2008 (100 გვერდი), რეზიუმეები ინგლისურ და რუსულ ენებზე;
- 14) **ნარკვევები ქართულ-ბალტიური ურთიერთობის ისტორიიდან**, თბილისი, 2011 (260 გვერდი), რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 15) **История взаимоотношений грузинского и черкесского народов**, Тбилиси, 2014 (180 გვერდი), რუსულ ენაზე;
- 16) **Ieskats Gruzijas un Baltijas tautu attiecību vēsturē**, Rīga, 2015 (183 გვერდი), ლატვიურ ენაზე;
- 17) **Очерки истории грузино-балтийских взаимоотношений**, Рига, 2015 (624 გვერდი), რუსულ ენაზე;

ბ) საისტორიო წყაროს პუბლიკაცია წიგნად:

- 18) **მათე ალბუთაშვილი**, პანკისის ხეობა (*ისტორიულ-ეთნოგრაფიული და გეოგრაფიული აღწერა*), თბილისი, 2005 (256 გვერდი), ქართულ ენაზე. პირველი ქისტი ისტორიკოსის, ეთნოგრაფის, ფოლკლორისტიკისა და მწერლის *მათე ალბუთაშვილის (1863-1953)* აღნიშნული ნაშრომი ავტორისეული ხელნაწერის მიხედვით

გამოსაცემად მოამზადეს, შესავალი წერილითა და შენიშვნებითურთ გამოსცეს პროფესორებმა **გიორგი და ნიკო ჯავახიშვილებმა**.

გ) სტატიები:

- 19) *ქართული საბრძოლო ორდენები პირველ მსოფლიო ომში*, საქართველოს ეროვნული გვარდიის სამხედრო-ისტორიული ჟურნალი “მხედარი”, თბილისი, 1992, # 1, გვ. 34-35;
- 20) *საქართველოს სამეფოს აღდგენის ცდა II მსოფლიო ომის დროს*, საისტორიო ჟურნალი “ისტორია”, თბ., 1993, # 1, გვ. 2-7;
- 21) *რას შეისწავლის ფალერისტიკა*, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის “მაცნე”, ისტორიის, ეთნოგრაფიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია, თბ., 1993, # 2, გვ. 78-83, რეზიუმე რუსულ ენაზე;
- 22) *რას შეისწავლის ბონისტიკა*, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის “მაცნე”, ისტორიის ეთნოგრაფიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია, თბ., 1993, # 3-4, გვ. 218-222, რეზიუმე რუსულ ენაზე;
- 23) *მასალები ქართული ფალერისტიკის ისტორიისათვის*, ჟურნალი “არტანუჯი”, თბ., 1994, # 1, გვ. 19-23;
- 24) *მასალები ქართული ბონისტიკის ისტორიისათვის* (I ნაწილი), ჟურნალი “არტანუჯი”, თბ., 1994, # 2-3, გვ. 57-64, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 25) *მასალები ქართული ბონისტიკის ისტორიისათვის* (II ნაწილი), ჟურნალი “არტანუჯი”, თბ., 1995, # 4, გვ. 41-49, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 26) *ქართული ფალერისტიკა (ჯილდოთმცოდნეობა)*, ძირითადი დასკვნები, ევროპისა და ამერიკის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის კრებული “საქართველოს ურთიერთობა ევროპისა და ამერიკის ქვეყნებთან”, თბ., ტომი II, თბ., 1995, გვ. 331-336, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 27) *გენერალი შალიკაშვილი (წინაპრები, ტრადიციები, დღევანდელი)*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ლაბორატორიის წელიწადეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. III, თბ., 1996, გვ. 376-383, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 28) *ოქროს საწმისის ორდენი*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწადეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. IV, თბ., 1997, გვ. 111-148, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 29) *ყალბი ფული, როგორც პოლიტიკური იარაღი*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწადეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. V, თბ., 1998, გვ. 242-268, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 30) *საქართველო-გერმანიის ფინანსურ-ეკონომიკურ ურთიერთობათა ისტორიიდან (1918 წ.)*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის

- ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწადეული "ქართული დიპლომატია", ტ. V, თბ., 1998, გვ. 269-274, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 31) *Symbole auf den georgischen Geldscheinen*, «Kaukasische Post», Cuna Georgica, Tbilissi, März, 1999, # 16, s.21-22;
- 32) **დიპლომატიური ელემენტები ქართული ფალერისტიკულ მასალაზე**, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწადეული "ქართული დიპლომატია", დამატება, თბ., 1998, გვ. 23-41;
- 33) **დიპლომატიური ელემენტები ქართულ ბონისტიკურ ძეგლებზე**, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწადეული "ქართული დიპლომატია", დამატება, თბ., 1998, გვ. 80-94;
- 34) **ქალაქის ფულის წარმოშობისა და გავრცელების ისტორიიდან**, "საქართველოს პრეზიდენტის სტიპენდიატ ახალგაზრდა მეცნიერთა შრომები", ტ. I, თბ., 1999, გვ. 46-52, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 35) **საქართველო-იტალიის ფინანსურ-ეკონომიკურ ურთიერთობათა ისტორიიდან 1919-1921 წწ.**, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწადეული "ქართული დიპლომატია", ტ. VI, თბ., 1999, გვ. 209-213, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 36) **საქართველო-ინგლისის ფინანსურ-ეკონომიკურ ურთიერთობათა ისტორიიდან (1919-1920 წწ.)**, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწადეული "ქართული დიპლომატია", ტ. VI, თბ., 1999, გვ. 214-221, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 37) **1919 წლის ფულადი რეფორმა საქართველოში**, საქართველოს იურისტთა კავშირის სამეცნიერო-პრაქტიკული ჟურნალი "სამართალი", თბ., 2000, # 1, გვ. 85-88, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 38) **ბათუმში გამოშვებული ქალაქის ფულადი სუროგატები (1918-1922 წწ.)**, "საქართველოს პრეზიდენტის სტიპენდიატ ახალგაზრდა მეცნიერთა შრომები", ტ. II, თბ., 2000, გვ. 38-40, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 39) **ქუთაისის საქალაქო ხაზინის ჩეკები (1921 წ.)**, "საქართველოს პრეზიდენტის სტიპენდიატ ახალგაზრდა მეცნიერთა შრომები", ტ. II, თბ., 2000, გვ. 40-42, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 40) **სამართლებრივი წარწერები ქართულ ბონისტიკურ ძეგლებზე**, საქართველოს იურისტთა კავშირის სამეცნიერო-პრაქტიკული ჟურნალი "სამართალი", თბ., 2000, # 4-5, გვ. 105-109, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;

- 41) **დასავლეთის მოხალისეთა არმიის ფული**, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწადეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. VII, თბ., 2000, გვ. 438-452, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 42) **ამიერკავკასიის უნიფიცირებული ფინანსური სისტემა (1918-1919 წწ.)**, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწადეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. VII, თბ., 2000, გვ. 453-466, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 43) **ფულის გაყალბების ისტორიიდან საქართველოში (1918-1924 წწ.)**, საქართველოს იურისტთა კავშირის სამეცნიერო-პრაქტიკული ჟურნალი “სამართალი”, თბ., 2000, # 8-9, გვ. 98-99, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 44) **სრულფასოვანი ვალუტის შემოღებისათვის მზადება საქართველოში (1918-1921 წწ.)**, სამეცნიერო შრომათა კრებული “ისტორიანი”, მიმღვნილი აკად. როინ მეტრეველის დაბადების 60 წლისადმი, თბ., 2000, გვ. 119-122;
- 45) **Eine Finanzvereinbarung zwischen Deutschland und Georgien (1918)**, «Georgica», Zeitschrift für Kultur, Sprache und Geschichte Georgiens und Kaukasiens, «Universitätsverlag Konstanz», Konstanz, 2001, # 24, s. 47-50;
- 46) **ავღანეთის ქალაქებში გამოშვებული ქალაქის ფულადი სუროგატები (1918-1922 წწ.)**, “საქართველოს პრეზიდენტის სტიპენდიატ ახალგაზრდა მეცნიერთა შრომები”, ტ. III, თბ., 2001, გვ. 44-45, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 47) **სოჭში გამოშვებული ქალაქის ფულადი სუროგატები (1918-1919 წწ.)**, “საქართველოს პრეზიდენტის სტიპენდიატ ახალგაზრდა მეცნიერთა შრომები”, ტ. III, თბ., 2001, გვ. 46-47, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 48) **ამიერკავკასიის ფედერალური ვალუტის გაუქმების მიზეზები (1924 წ.)**, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწადეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. VIII, თბ., 2001, გვ. 444-452, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 49) **წარუშლელი ფურცელი საქართველო-პოლონეთის ურთიერთობის ისტორიაში (1918-1921 წწ.)**, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწადეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. VIII, თბ., 2001, გვ. 548-551, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 50) **Финансовые соглашения между республиками Закавказья (1918-1919 гг.)**, «Историко-филологический журнал», Национальная Академия Наук, Издательство «Гитутюн», Ереван, 2001, № 3 (158), стр. 134-141 (სომხურ ენაზე, რეზიუმე რუსულ ენაზე);
- 51) **Причины ликвидации унифицированной финансовой системы Закавказья (1924 г.)**, «Вестник Ереванского Университета», Общественные науки, № 3 (105), Издательство

- Ереванского Университета, Ереван, 2001, стр. 190-192 (სომხურ ენაზე, რეზიუმე რუსულ ენაზე);
- 52) *რუსული და ქართული ბონისტიკური ძეგლების საერთო დამახასიათებელი ნიშნები (1898-1924 წწ.)*, საქართველოს ეროვნული ბანკის სამეცნიერო-ანალიტიკური ჟურნალი “ბანკი”, თბ., 2002, # 3-4 (12), გვ. 68-70, რეზიუმე ინგლისურ და რუსულ ენებზე;
- 53) *საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედი ცალკეული გაერთიანება-დაწესებულებების მიერ გამოშვებული ქალაქის ფულადი სუროგატები (1918-1924 წწ.)*, “საქართველოს პრეზიდენტის სტიპენდიატ ახალგაზრდა მეცნიერთა შრომები”, ტ. IV, თბ., 2002, გვ. 25-27, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 54) *სოციალურ-ეკონომიკური ვითარება საქართველოში გასაბჭოების შემდეგ (1921-1922 წწ.)*, “საქართველოს პრეზიდენტის სტიპენდიატ ახალგაზრდა მეცნიერთა შრომები”, ტ. IV, თბ., 2002, გვ. 28-32, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 55) *ქართულ-ებრაული ურთიერთობები II მსოფლიო ომის პერიოდში*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწდეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. IX, თბ., 2002, გვ. 480-493, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 56) *საქართველო-იაპონიის ურთიერთობის ისტორიიდან*, “ახალგაზრდა ისტორიკოსთა შრომების კრებული”, მიძღვნილი პროფესორ ნოდარ (ნუკრი) შოშიაშვილის ხსოვნისადმი, თბ., 2002, გვ. 166-181;
- 57) *Versuch zur Einfuhrung einer georgischen Wahrung mit Unterstutzung Deutschlands (1918)*, «Georgica», Zeitschrift für Kultur, Sprache und Geschichte Georgiens und Kaukasiens, «Shaker Verlag», Aachen, 2003, № 26, s. 39-43;
- 58) *ესპანეთის სამოქალაქო ომი და ქართული ემიგრაცია (1936-1939 წწ.)*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწდეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. X, თბ., 2003, გვ. 469-480, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 59) *დენიკინის არმიის ქართველი გენერლები*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწდეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. X, თბ., 2003, გვ. 481-495, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 60) *გენერალი ჯონ შალიკაშვილი – აშშ-ის გამოჩენილი სამხედრო მოღვაწე (წინაპრები, ტრადიციები, დღევანდელიობა)*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ამერიკის შესწავლის ცენტრისა და ამერიკის შესწავლის საქართველოს ასოციაციის სამეცნიერო შრომათა კრებული “ამერიკის შესწავლის საკითხები”, ტ. II, თბ., 2003, გვ. 199-204, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 61) *ქართველი თეთრგვარდიელები*, სამეცნიერო შრომათა კრებული “ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის შრომები”, სერია “ისტორია, არქეოლოგია, ხელოვნებათმცოდნეობა, ეთნოლოგია”, ტ. 349, მიძღვნილი

- აკადემიკოს გიორგი მელიქიშვილის ხსოვნისადმი, თბ., 2003, გვ. 159-170, რეზიუმეები ინგლისურ და რუსულ ენებზე;
- 62) *Грузинские военные и государственные деятели на службе России и Санкт-Петербурга (1703-1917 гг.)*, Сборник «Грузино-Российские научно-культурные связи в истории Санкт-Петербурга», Санкт-Петербург, 2003, стр.184-226;
- 63) *წმ. მოციქულ ანდრია პირველწოდებულის ორდენის კავალერი ქართველი მონარქები*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწადეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. XI, თბ., 2004, გვ. 116-121, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 64) *“თეთრი მოძრაობის” მონაწილე ქართველი ოფიცრები*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწადეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. XI, თბ., 2004, გვ. 190-205, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 65) *თურქი სახელმწიფო და სამხედრო მოღვაწენი ქართველ და გერმანელ დიპლომატთა თვალთ (1918-1921 წწ.)*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწადეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. XII, თბ., 2005, გვ. 120-152, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 66) *ქართულ-ამერიკული სამხედრო კონტაქტები II მსოფლიო ომში*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ამერიკის შესწავლის ცენტრისა და ამერიკის შესწავლის საქართველოს ასოციაციის სამეცნიერო შრომათა კრებული “ამერიკის შესწავლის საკითხები”, ტ. III, თბ., 2005, გვ. 310-316, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 67) *ერეკლე II – უძლიერესი კავკასიელი მონარქი*, სამეცნიერო რედაქტორის ბოლოსიტყვაობა, რომელიც ერთვის საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის პროფესორ თეიმურაზ ჯაგოდნიშვილის მონოგრაფიას “ერეკლეს ეპოსი”, თბ., 2005, გვ. 163-197, რეზიუმეები ინგლისურ და რუსულ ენებზე;
- 68) *Гражданская война в Испании и грузинская эмиграция (1936-1939)*, журнал «Литературная Грузия», № 1-6, Тб., 2007, стр. 163-173;
- 69) *ესპანეთის სამოქალაქო ომი და საქართველო (1936-1939 წწ.)*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. I, თბ., 2007, გვ. 118-128, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 70) *კავკასიური სიმბოლიკა საქართველოს სამეფოს გერბზე*, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემიასთან არსებული საქართველოს ისტორიკოსთა ეროვნული კომიტეტის ეგიდით გამოცემული სამეცნიერო შრომათა კრებული “ქართული დიპლომატია”, ტ. XIII, თბ., 2007, გვ. 131-141, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 71) *რუსეთის უკანასკნელი იმპერატორი და ქართველები*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების

- სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. II, თბ., 2007, გვ. 122-150, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 72) *მთიულური სიმღერა ქართველთა ხორასანში ლაშქრობის შესახებ*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აღმოსავლეთისა და კავკასიის კვლევის ცენტრის მიერ გამოცემული სამეცნიერო შრომათა კრებული “ნოდარ შენგელია – 75”, თბ., 2008, გვ. 355-357, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 73) *ქართველი და ჩრდილოკავკასიელი ხალხების სამხედრო თანამშრომლობის ისტორიიდან (XVIII საუკუნე)*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის სამეცნიერო შრომათა კრებული “ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის სამეცნიერო შრომები”, ტ. VIII, მიემღვნა გელათის მონასტრის დაარსების 900 წლისთავს, თბ., 2008, გვ. 174-185, რეზიუმეები ინგლისურ და რუსულ ენებზე;
- 74) *Адыгские лошади в Грузии*, Черкесская лошадь (Коноводство и коннозаводство), Сборник источников, составление, вступительная статья и комментарии С. Хотко, Нальчик, 2008, стр. 289-292;
- 75) *ქართულ-ფინური ურთიერთობის ისტორიიდან*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. III, თბ., 2008, გვ. 49-70, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 76) *ქართველთა ქორწინებანი რომანოვთა დინასტიის წარმომადგენლებზე*, ივ. ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. III, თბ., 2008, გვ. 169-181, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 77) *დიპლომატიური ეტიკეტი და ნადიმის ტრადიციები ქართულ სამეფო კარზე (XVI-XVIII საუკუნეები)*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. IV, თბ., 2008, გვ. 11-30, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 78) *ლეჩხუმის სარდალ-მოურავები (XVIII საუკუნის მიწურული – XIX საუკუნის დასაწყისი)*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. IV, თბ., 2008, გვ. 31-49, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 79) *History of the unified financial system in the Central Caucasus*, «The Caucasus and globalization», Journal of Social, Political and Economic Studies, Institute of strategic studies of the Caucasus, CA&CC Press, Sweden, volume 3, issue 1, 2009, pp. 158-165;
- 80) *Из истории единой финансовой системы республик Центрального Кавказа*, «Кавказ и глобализация», Журнал социально-политических и экономических исследований, Институт стратегических исследований Кавказа, CA&CC Press, Швеция, том 3, выпуск 1, 2009, стр. 174-180;
- 81) *ქართულ-ლატვიური ურთიერთობის ისტორიიდან*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების

- სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. V, თბ., 2009, გვ. 11-26, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 82) *ქართული ლეგიონის ბონები (1916-1917 წწ.)*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. V, თბ., 2009, გვ. 153-159, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 83) *Stanowisko gruzińskich deputowanych Dumy Państwowej wobec kwestii polskiej i finskiej*, [w:] «Kompromis czy Konfrontacja?», Studia z dziejów parlamentaryzmu rosyjskiego początku XX wieku, pod redakcją naukowa D. Tarasiuka, K. Latawca, M. Korzeniowskiego, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Lublin, 2009, ss. 157-162;
- 84) *ჩაგუნავების საგვარეულოს ისტორიისათვის*, სტატია ჩართულია პროფესორების ლ. გვასალიას, ვ. ბახტაძისა და რ. ჩაგუნავას ერთობლივ ნაშრომში “ვლადიმერ ჩაგუნავა – მეცნიერი, ინჟინერი, პედაგოგი”, თბ., 2009, გვ. 310-316;
- 85) *ქართველი და ჩრდილოკავკასიელი ხალხების სამხედრო-პოლიტიკური ურთიერთობების ისტორიიდან (XVIII საუკუნის ბოლო მეოთხედი – XIX საუკუნის პირველი ათწლეული)*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კავკასიისა და აღმოსავლეთის კვლევის ცენტრის მიერ გამოცემული სამეცნიერო შრომათა კრებული “დავით კაციტაძე – 80”, თბ., 2009, გვ. 370-389, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 86) *ფაჰლავიანთა დინასტია და ქართველები*, გიორგი წერეთლის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახლო აღმოსავლეთი და საქართველო”, მიემღვნა აკადემიკოს სერგი ჯიქიას ხსოვნას, ტ. VI, თბ., 2009, გვ. 122-139, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 87) *ოთხი ეტიუდი ბალტიის ქვეყნებთან საქართველოს ურთიერთობის ისტორიიდან*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. VI, თბ., 2009, გვ. 33-44, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 88) *თავად აფხაზთა საგვარეულოს ისტორიისათვის*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. VI, თბ., 2009, გვ. 45-62, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 89) *From the history of cooperation among the Caucasian political Emigres: 1921 – the early 1940 S.*, «The Caucasus and globalization», Journal of Social, Political and Economic Studies, Institute of strategic studies of the Caucasus, CA&CC Press, Sweden, volume 3, issue 4, 2009, pp. 145-151;
- 90) *Из истории политического сотрудничества кавказских эмигрантов (в период с 1921-го до начала 1940-х годов)*, «Кавказ и глобализация», Журнал социально-политических и экономических исследований, Институт стратегических исследований Кавказа, CA&CC Press, Швеция, Том 3, Выпуск 4, 2009, стр. 169-176;

- 91) *ხუნძეთის ნუგალი უმა V და საქართველო*, სამეცნიერო შრომათა კრებული “ისტორიანი”, მიემღვნა აკად. როინ მეტრეველის დაბადების 70 წლისთავს, თბ., 2009, გვ. 325-337, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 92) *თავად ვაჩნაძეთა საგვარეულოს ისტორიისათვის*, სამეცნიერო შრომათა კრებული “სამეცნიერო პარადიგმები”, მიემღვნა პროფესორ ნათელა ვაჩნაძეს, თბილისი, 2009, გვ. 62-84, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 93) *Polka – żona ostatniego gruzińskiego władcy*, [w:] Materiały z VII Ogólnopolskiego Zjazdu Katedr Doktryn Politycznych i Prawnych «Kultura i myśl polityczno-prawna» (Jurata, 28-31 maja 2008 r.), Materiały z VII Ogólnopolskiego Zjazdu Katedr Doktryn Politycznych i Prawnych «Kultura i myśl polityczno-prawna» (Jurata, 28-31. V. 2008 r.), pod redakcją naukowa A. Sylwestrzaka, D. Szpopera, A. Machnikowskiej i P. Dąbrowskiego, Uniwersytet Gdański, Sopot, 2010, ss. 134-139;
- 94) *ქართველთა კვალი ბალტიისპირეთში (XVII საუკუნის მიწურულიდან – XIX საუკუნის შუა ხანებამდე)*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. VII, თბ., 2010, გვ. 238-253, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 95) *ტოპონიმ თბილისის ისტორიისათვის*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. VII, თბ., 2010, გვ. 445-447, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 96) *ქართველ პატრიოტთა ანტისაბჭოთა საქმიანობის ისტორიიდან*, შოთა რუსთაველის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის მიერ გამოცემული შრომათა კრებული “ანტისაბჭოთა სიტყვიერება (ზეპირი ისტორიები, გადმოცემები)”, თბ., 2010, გვ. 79-81;
- 97) *პაატა ბატონიშვილის შეთქმულების უცნობი ფურცლები*, სამეცნიერო შრომათა კრებული “ქართული წყაროთმცოდნეობა”, ტ. XII, თბ, 2010, გვ. 189-198, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 98) *Династические браки между кабардинским княжеством и картлийским царством*, Общественно-политический и культурно-исторический журнал “Ахульго”, Махачкала, 2010, № 12 стр. 46-47;
- 99) *ქართულ-ბალტიური ურთიერთობის ისტორიიდან (XIX საუკუნის დასაწყისიდან – XX საუკუნის დასაწყისამდე)*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. VIII, თბ., 2010, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე, გვ. 124-134;
- 100) *ქართულ-ბალტიური ურთიერთობა ემიგრაციაში. ბალტიის ქვეყნები ქართველ ემიგრანტთა თვალსაწიერში (1921-1991 წწ.)*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. VIII, თბ., 2010, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე, გვ. 135-150;

- 101) *Little-known pages of the history of Georgian-Baltic relations in the 10th-18th centuries*, «The Caucasus and globalization», Journal of Social, Political and Economic Studies, Institute of strategic studies of the Caucasus, CA&CC Press, Sweden, volume 4, issue 3-4, 2010, pp. 147-154;
- 102) *Малоизвестные страницы истории грузино-балтийских взаимоотношений (X-XVIII вв.)*, «Кавказ и глобализация», Журнал социально-политических и экономических исследований, Институт стратегических исследований Кавказа, CA&CC Press, Швеция, Том 4, Выпуск 3-4, 2010, стр. 167-175;
- 103) *ქართულ-ბალტიური ურთიერთობა II მსოფლიო ომის დროს (1939-1945 წწ.)*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, ტ. I, თბ., 2011, გვ. 257-283, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 104) *ქართველი გენერლები ბალტიისპირეთში (XVIII საუკუნის მიწურულიდან – XX საუკუნის ოციან წლებამდე)*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. IX, თბ., 2011, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე, გვ. 53-63, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 105) *პირველი ქართველი ჰერალდიკოსი და ნუმიზმატი მეფე*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, ტ. II, 2011, გვ. 299-306, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 106) *იტალიის მმართველ წრეებთან ქართველთა ურთიერთობის ისტორიიდან (XX საუკუნის პირველი ნახევარი)*, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიასთან არსებული საქართველოს ისტორიკოსთა ეროვნული კომიტეტი, წელიწადეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. XIV, თბ., 2011, გვ. 201-221; რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 107) *საქართველოს თანამედროვე ფულადი ნიშნების გარეგნული მხარის რეფორმირებისათვის*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, ტ. III, თბ., 2011, გვ. 375-384;
- 108) *აფშართა დინასტიის წარმომადგენლებზე ქართველთა ქორწინებების ისტორიიდან*, “საისტორიო კრებული”, წელიწადეული, ტ. I, თბ., 2011, გვ. 75-82;
- 109) *პოლონეთი და პოლონელები გამოჩენილ ქართველ მოღვაწეთა თვალით (XIX საუკუნის ოციანი წლებიდან – XX საუკუნის ოციან წლებამდე)*, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიასთან არსებული საქართველოს ისტორიკოსთა ეროვნული კომიტეტი, წელიწადეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. XV, 2011, გვ. 571-584; რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 110) *ქართულ-ბალტიური სოლიდარობის ისტორიიდან (XX საუკუნის მეორე ნახევარი)*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. X, თბ., 2011, გვ. 157-177, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;

- 111) *ექვთიმე თაყაიშვილის წინაპრები და ოჯახური გარემო*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, ტ. IV, თბ., 2011, გვ. 285-296, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 112) *Польша и поляки глазами выдающихся грузинских деятелей (с начала XIX века – до 20-ых годов XX века)*, Annales Universitatis Mariae Curie-Sklodowska, Vol. LVIII, 1, Sectio G, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Sklodowskiej, Lublin, 2011, ss. 75-86;
- 113) *ქართულ წყაროებში პოლონეთისა და ბალტიისპირეთის შესახებ დაცული ცნობები (XVIII საუკუნე)*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის მიერ გამოცემული სამეცნიერო შრომათა კრებული “ქართული წყაროთმცოდნეობა”, ტ. XIII–XIV, თბ., 2011/2012, გვ. 97-102, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 114) *From the History of Georgian-Ossetian military collaboration (the second half of XVIII Century)*, «Pro Georgia», Journal of Kartvelological Studies, Centre for East European Studies, Faculty of Oriental studies University of Warsaw, Warsaw, 2012, # 22, pp. 163-176;
- 115) *ქართულ-ლიტვური ურთიერთობის ისტორიიდან (XX საუკუნის პირველი ოცწლეული)*, გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ისტორიისა და არქეოლოგიის ცენტრის სამეცნიერო შრომათა კრებული, # 3, გორი, 2012, გვ. 65-77, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 116) *მეფე დავით IV აღმაშენებლის ასახვა ქართულ სახელმწიფო და სამხედრო სიმბოლიკაში (XVIII-XX საუკუნეები)*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, სპეციალური დამატება, თბ., 2012, გვ. 107-119, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 117) *ოსმალეთში დაბანაკებული „ქართული ლეგიონის“ ფულის ნიმუშები*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, სპეციალური გამოშვება: „კლარჯეთისა დიდებულთა უდაბნოთა“, თბ., 2012, გვ. 151-158, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 118) *Грузинские Белогвардейцы*, Научно-практический журнал «Современная наука: актуальные проблемы теории и практики». Серия «Гуманитарные науки», № 4-5, типография «Копи-принт», Москва, 2012, стр. 32-39, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 119) *შიდადინასტიური ქორწინებანი ბაგრატიონთა იმერეთისა და ქართლ-კახეთის შტოების წარმომადგენლებს შორის (XVI-XVIII საუკუნეები)*, სამეცნიერო შრომათა კრებული „პოეტური სულის მეცნიერი“, მიძღვნილი პროფესორ გიორგი ნადირაძის 80 წლისთავისადმი, თბ., 2012, გვ. 60-70, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 120) *ინდოეთისა და პაკისტანის სახელმწიფო მოღვაწეებთან ქართველთა ურთიერთობის ისტორიიდან (XX საუკუნის 50-70-იანი წლები)*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, ტ. V, თბ., 2012, გვ. 329-347, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;

- 121) *პოლონელების მიმართ ქართველ სახელმწიფო, პოლიტიკურ და საზოგადო მოღვაწეთა დამოკიდებულების ისტორიიდან (XIX–XX საუკუნეები)*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. XI, თბ., 2012, გვ. 129-142, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 122) *Crown Prince of Georgia David Bagrationi (1767-1819) as a legislator*, «Polska myśl prawnicza w XIX i XX wieku» («Polish legal science in XIX and XXth century»), Katedra Teorii Bezpieczeństwa Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, pod redakcją P. Majera, M. Seroki, K. M. Wojciechowskiego, Olsztyn, 2012, ss. 101-106;
- 123) *საქართველო და სხვა ქვეყნები რუსეთის იმპერატორთა ტიტულატურაში და მათი ჰერალდიკური სიმბოლიკა იმპერიის სახელმწიფო გერბში*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, ტ. VI, თბ., 2012, გვ. 251-259, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 124) *ახალი მასალა კახეთის მეფეების ალექსანდრე II-ისა და დავით I-ის სვანეთთან კავშირის ისტორიისათვის*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის სამეცნიერო შრომათა კრებული “ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის სამეცნიერო შრომები”, ტ. XII–XIII, მიეძღვნა პროფესორ თამაზ ბერაძის დაბადებიდან 75 წლისთავს, თბ., 2012/2013, გვ. 81-84, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 125) *Должностной аппарат Восточногрузинского Царства по проекту царевича Иоанна Георгиевича Багратиони (конец XVIII века)*, «Dzieje biurokracji». Tom V, część 1. Redakcja: Andrzej Gaca, Artur Górak, Zbigniew Naworski, Lublin-Toruń-Włocławek, 2013, ss. 213-226;
- 126) *ლავრენტი ბერია რამდენიმე თანამედროვის თვალთ*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. XII, თბ., 2013, გვ. 371-393, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 127) *1765 წლის შეთქმულების მონაწილეთა იდენტიფიკაციისათვის*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, ტ. VII, თბ., 2013, გვ. 155-184, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 128) *ზურაბ ავალიშვილის ბიოგრაფიის ცნობილი და უცნობი ფურცლები*, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიასთან არსებული საქართველოს ისტორიკოსთა ეროვნული კომიტეტი, წელიწდეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. XVI, თბ., 2013, გვ. 379-397, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 129) *Coverage of The tragedy of the Circassian People in Contemporary Georgian Public Thought (later half of the 19th century)*, „Pro Georgia”, Journal of Kartvelological Studies, Centre for East European Studies, Faculty of Oriental studies University of Warsaw, Warsaw, 2013, № 23, pp. 205-214;
- 130) *Об одной грузинской фамилии дагестанского происхождения*, Сборник научных трудов Института кавказоведения Тбилисского государственного университета имени Ив-

- ანჲ *Джавахишвили* «Кавказоведческие разыскания Тбилиси, 2013, стр. 29-32, резюме на английском языке (в соавторстве с академиком Автандилом Арабули);
- 131) *საქართველოს და ბალტიის ქვეყნების ერთა ლიგაში მიღების საკითხი (1920 წ.)*, სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საქართველოს ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის სამეცნიერო შრომათა კრებული „ზურაბ პაპასქირი – 60“, მიძღვნილი პროფესორ ზურაბ პაპასქირის დაბადების 60 წლისთავისადმი, თბ., 2013, გვ. 480-485, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 132) *Из истории грузино-осетинского военного сотрудничества (Вторая половина XVIII века)*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. XIII, თბ., 2013, გვ. 96-110, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 133) *Некоторые аспекты проекта модернизации государственного строя Восточногрузинского царства, созданного накануне формирования местной администрации Российской империи*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, ტ. VIII, თბ., 2013-2014, გვ. 360-374;
- 134) *ავალიშვილთა საგვარეულო და მისი გამოჩენილი წარმომადგენლები*, სამეცნიერო შრომათა კრებული “ქართული წყაროთმცოდნეობა”, ტ. XV-XVI, თბ., 2013/2014, გვ. 227-236, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 135) *Из истории грузино-дагестанского военного сотрудничества (На рубеже XVIII-XIX веков)*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. XIV, თბ., 2014, გვ. 189-204, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 136) *უცნობი სტალინი (დაკვირვებანი მის წარმომავლობაზე, გარეგნობასა და პიროვნულ ხასიათზე)*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. XIV, თბ., 2014, გვ. 288-325, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 137) *Отражение трагедии черкесского народа в грузинском общественном мышлении (Вторая половина XIX века)*, სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საქართველოს ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის სამეცნიერო შრომათა კრებული „გივი წულაია – 80“, თბ., 2014, გვ. 263-272, რეზიუმეები ინგლისურ და ქართულ ენებზე;
- 138) *ქართულ-ლატვიური ურთიერთობის ისტორიიდან*, სამეცნიერო რედაქტორის ბოლოსიტყვაობა, რომელიც ერთვის ლატვიელი ისტორიკოსების, პროფესორების ილგვარს ბუტულისისა და ანტონი ზუნდას წიგნს: „ლატვიის ისტორია“ (ქართულ ენაზე), თბ., 2014, გვ. 234-256;
- 139) *Грузинские генералы в вооруженных силах Российской империи: эпизоды из истории отношений Грузии и Балтийских земель (XVII – начало XX вв., «Кавказ и глобализация»*, Журнал социально-политических и экономических исследований, Инсти-

- тут стратегических исследований Кавказа, CA&CC Press, Швеция, Том 8, Выпуск 3-4, 2014;
- 140) *წმიდა ექვთიმე ღვთისკაცის წინაპრები და ოჯახური გარემო*, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიისა და საქართველოს ისტორიკოსთა ეროვნული კომიტეტის მიერ გამოცემული სამეცნიერო შრომათა კრებული: „დიდი ექვთიმე“, თბ., 2014, გვ. 47-55, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 141) *Отражение Польши и поляков в грузинском общественном мышлении (с начала XVIII века – до 60-ых годов XX века)*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. XV, თბ., 2014, გვ. 153-188, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 142) *Сведения о Польше и странах Балтии, сохранные в грузинских источниках XVIII века*, «Studia Prawnoustrojowe», Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Prawa i Administracji, Olsztyn, 2014, стр. 95-100;
- 143) *ივანე ჯავახიშვილის ბიოგრაფიის ნაკლებადცნობილი და უცნობი ფურცლები*, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის “მაცნე”, ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოლოგიისა და ხელოვნების ისტორიის სერია, თბ., 2015, # 1, გვ. 196-213, რეზიუმეები ინგლისურ და რუსულ ენაზე;
- 144) *ბაგრატიონთა შიდადინასტიური ბრძოლისა და საქართველოში საზოგადოებრივ-პოლიტიკური მოძრაობის ისტორიიდან (XVIII საუკუნე)*, თინათინ წერეთლის სახელმწიფოსა და სამართლის ინსტიტუტის მიერ გამოცემული სამეცნიერო შრომათა კრებული: „სამართლისა და პოლიტიკური აზროვნების ისტორიის ნარკვევები“, წიგნი III, კრებული ეძღვნება, პროფესორ ივანე სურგულაძის ხსოვნას, თბ., 2015, გვ. 667-719;
- 145) *ქართულ-ებრაული მეგობრობის ისტორიის ბრწყინვალე ფურცელი*, გორის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ გამოცემული სამეცნიერო შრომათა კრებული: „ელდარ მამისთვალიშვილი – 75“, გორი, 2015, გვ. 421-440;
- 146) *ირანის ბოლო სამეფო დინასტია და ქართველები*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, ტ. IX, თბ., 2015, გვ. 278-315, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 147) *ვახტანგ VI-ის მოღვაწეობის ასახვა საზოგადოებრივ აზროვნებაში (ზოგიერთი ასპექტი)*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. XVI, თბ., 2015, გვ. 94-106, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 148) *ქართველი და ყარაჩაელ-ბალყარელი ხალხების ურთიერთობის ისტორიიდან (XIX საუკუნიდან – XX საუკუნის შუახანებამდე)*, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიასთან არსებული საქართველოს ისტორიკოსთა ეროვნული კომიტეტი, წე-

- ლიწდელი „ქართული დიპლომატია“, ტ. XVII, თბ., 2015, გვ. 146-161, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 149) *У истоков грузино-польских взаимоотношений (XV-XVII вв.)*, «Polish-Georgian Law Review», Faculty of Law and Administration University of Warmia and Mazury in Olsztyn, Faculty of Law of Ivane Javakhishvili Tbilisi University, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn, 2015, № 1, pp. 13-28;
- 150) *იაპონიის ასახვა ქართულ საზოგადოებრივ აზროვნებაში (XVIII საუკუნის დასაწყისიდან – XX საუკუნის პირველი მესამედის ჩათვლით)*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული „ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები“, ტ. XVII, თბ., 2015, გვ. 210-223, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 151) *Из истории династических браков между представителями грузинских и черкесских знатных родов (XVI-XVIII вв.)*, «Генеалогия народов Кавказа. Традиции и современность», Выпуск VII, Северо-Осетинский институт гуманитарных и социальных исследований им. В. И. Абаева, Владикавказ, 2015, стр. 11-23;
- 152) *ივანე ჯავახიშვილის წინაპრები მამის მხრიდან*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, ტ. X, თბ., 2016, გვ. 37-61, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 153) *კათოლიკოს-პატრიარქ ანტონ I-ის ბიოგრაფიის ნაკლებადცნობილი ფურცელი*, გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ისტორიისა და არქეოლოგიის ცენტრის სამეცნიერო შრომათა კრებული, # 11, თბ., 2016, გვ. 500-506, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 154) *სანკტ-პეტერბურგის უნივერსიტეტში ივანე ჯავახიშვილის მოღვაწეობის ისტორიიდან*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული „ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები“, ტ. XVIII, თბ., 2016, გვ. 21-35, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 155) *Страницы из истории взаимоотношений грузин с карачаевцами и балкарцами (с XIX века до середины XX века)*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, ტ. XI, თბ., 2016, გვ. 254-265;
- 156) *ქართული ემიგრაცია ლატვიაში (1921-1941 წლებში)*, გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ისტორიისა და არქეოლოგიის ცენტრის სამეცნიერო შრომათა კრებული, # 12, თბ., 2016, გვ. 273-291, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 157) *Грузино-балтийские взаимоотношения в эмиграции. Балтийские страны в мировоззрении грузинских эмигрантов (1921-1991 гг.)*, სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საქართველოს ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის სამეცნიერო შრომათა კრებული „ირაკლი ახალაია – 100“, მიძღვნილი პროფესორ ირაკლი ახალაიას დაბადების 100 წლისთავისადმი, თბ., 2016, გვ. 80-94, რეზიუმე ქართულ ენაზე;

- 158) *იესე მეფის შთამომავალთა ბრძოლა ქართლის სამეფო ტახტის დასაბრუნებლად (XVIII საუკუნის 30-40-იანი წლები)*, გორის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ისტორიისა და არქეოლოგიის ცენტრის სამეცნიერო შრომათა კრებული, # 13, თბ., 2016, გვ. 337-346, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 159) *Из истории тбилисского периода жизни латышского художника Романа Суты*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, სპეციალური გამოშვება: „შოთა მესხია – 100“, თბ., 2016, გვ. 572-598;
- 160) *Из истории браков между представителями грузинских и балтийских знатных родов (с XVIII – до 40-х годов XX вв.)*, «Генеалогия народов Кавказа. Традиции и современность», Выпуск VIII, Северо-Осетинский институт гуманитарных и социальных исследований им. В. И. Абаева, Владикавказ, 2016, стр. 120-141;
- 161) *ლატვიელი მხატვარი რომან სუტა საქართველოში*, ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. XIX, თბ., 2016, გვ. 124-135, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 162) *Этюды из истории грузино-карачаево-балкарской дружбы*, «Известия Карачаевского научно-исследовательского Института им. А. И. Батчаева», Выпуск 12, Карачаево-Балкарский научный центр гуманитарных исследований, Карачаевский научно-исследовательский Институт им. А. И. Батчаева, Черкесск, 2016, стр. 11-20;
- 163) *Roman Suta in Georgia (From the History of the Later Period of the Life of a Latvian artist)*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, ტ. XII, თბ., 2017, გვ. 381-411;

დ) კონფერენციების მასალების კრედიტებში
გამოქვეყნებული მოხსენებები:

- 164) *შამილის ეპოქის ჩეჩურ-დაღესტნური ჯილდოები*, ალექსანდრე ორბელიანის ხსოვნისადმი მიძღვნილი II სამეცნიერო კონფერენციის მასალები, თბ., 1998, გვ. 87-93;
- 165) *აღმოსავლეთ შავიზღვისპირეთის ქალაქებში გამოშვებული ფულის ნიშნები (1918-1923 წწ.)*, პროგრამის “შავიზღვისპირეთი – ხმელთაშუაზღვისპირეთი” ფარგლებში, შავი ზღვის აუზის ქვეყნების კულტურისა და ხელოვნების განვითარების საერთაშორისო ფონდის პარტნიორობით, გაეროს ასოციაცია – საქართველოს ქსელის მიერ ორგანიზებული სამეცნიერო კონფერენციის თემაზე: “ზისეკი – ისტორია და თანამედროვეობა”, რომელიც გაიმართა 1999 წლის 22 მაისს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში და იმავე წლის 26-27 ივნისს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიაში გამართული სემინარის თემაზე: “საქართველო კონფლიქტების გარეშე” მასალების საერთო კრებული «PONTICA-MEDITERANEA», ტომი I, თბ., 1999, გვ. 64; 101-102 (ქართულ და ინგლისურ ენებზე);

- 166) *ალექსანდრე ორბელიანის მოსაზრება ეროვნული ორდენების შემოღების თაობაზე*, ალექსანდრე ორბელიანის ხსოვნისადმი მიძღვნილი III სამეცნიერო კონფერენციის მასალები, თბ., 1999, გვ. 58-61;
- 167) *ბონისტიკა – ახალი წყაროთმცოდნეობითი დარგი და მისი სწავლების ზოგიერთი ასპექტი*, მასალების კრებული ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საქართველოს ისტორიის კათედრის მიერ ორგანიზებული საქართველოს სახელმწიფო უმაღლესი სასწავლებლების საქართველოს ისტორიის კათედრათა სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენციისა თემაზე: “ისტორია – ერის მეხსიერება და ქვეყნის ძლიერების ბალავარი”, რომელიც გაიმართა 2003 წლის 2-3 მაისს იმავე უნივერსიტეტში, ბათუმი, 2003, გვ. 130-134;
- 168) *ქართველი ემიგრანტი – აშშ-ის რესპუბლიკური პარტიის მხარდამჭერი*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ამერიკის შესწავლის ცენტრისა და ამერიკის შესწავლის საქართველოს ასოციაციის სამეცნიერო შრომათა კრებული: “რონალდ რეიგანი და 1980-იანი წლების ამერიკა”, მიეძღვნა ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტის რონალდ რეიგანის ხსოვნას, თბ., 2005, გვ. 181-187, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 169) *Из истории взаимоотношений грузинского и дагестанских народов в 1917-1921 гг.*, Материалы Международной научной конференции: «Новейшие археологические и этнографические исследования на Кавказе» (Махачкала, 1-5. X. 2007 г.). Организаторы конференции: Российская Академия Наук, Отделение историко-филологических наук, Дагестанский научный центр, Институт истории, археологии и этнографии. Сборник «Археология, этнография и фольклористика Кавказа», Махачкала, 2007, стр. 231-232;
- 170) *ოსები საქართველოს დროშის ქვეშ (XVIII საუკუნის მეორე ნახევარი)*, მასალების კრებული ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და არნოლდ ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის მიერ 2007 წლის 22-26 ოქტომბერს ორგანიზებული კავკასიოლოგთა I საერთაშორისო კონგრესისა თემაზე: „კავკასიური ცივილიზაცია მახლობელი აღმოსავლეთის ლინგვოკულტურულ კონტექსტში“, თბ., 2007, გვ. 235-237;
- 171) *Адыгские лошади в Грузии (по историко-этнографическим и фольклорным данным)*, Материалы VI международной научной конференции, посвященной памяти профессора З. И. Керашевой «Актуальные проблемы общей и адыгской филологии» (Майкоп, 24-26 апреля 2008 г.). Организаторы конференции: Министерство образования и науки Республики Адыгея, Адыгейский государственный университет, Майкоп, 2008, стр. 106-107;
- 172) *წმ. მოციქულ ანდრია პირველწოდებულის ორდენის ქართველი კავალრები*, მასალების კრებული საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის სხალთის ეპარქიის მიერ ორგანიზებული საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციისა თემაზე: “წმ. ანდრია პირველწოდებულის გზით”, რომელიც გაიმართა 2008 წლის 2-4 მაისს, დიდაჭარაში (ხულოს რაიონი), თბ., 2008, გვ. 29-30;
- 173) *Дагестанские союзники последних грузинских царей*, Материалы VI международной научной конференции: «Кавказские языки (генетические, типологические и ареальные связи)» (Махачкала, 14-16 октября 2008 г.). Организаторы конференции: Российская Ака-

- демия Наук, Институт языка, литературы и искусства им. Гамзата Цадасы Дагестанского научного центра, Махачкала, 2008, стр. 170-172;
- 174) *სამეფო სუფრა და გამასპინძლების წესები აღმოსავლეთ საქართველოში (XVIII საუკუნის ბოლო მესამედი)*, მასალების კრებული საქართველოს საპატრიარქოს წმ. ტბელ აბუსერისძის სახელობის უნივერსიტეტისა და საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის სხალთის ეპარქიის მიერ ორგანიზებული საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციისა თემაზე: “ტბელობა”, რომელიც გაიმართა 2008 წლის 7-9 ნოემბერს, იმავე უნივერსიტეტში, თბ., 2008, გვ. 269-271;
- 175) *ქართულ-პოლონური ურთიერთობები (წარსული და თანამედროვეობა)*, მასალების კრებული ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ ორგანიზებული სამეცნიერო კონფერენციისა თემაზე: “საქართველო და მსოფლიო (წარსული და თანამედროვეობა)”, რომელიც გაიმართა 2008 წლის 14-15 ნოემბერს იმავე უნივერსიტეტში, ბათუმი, 2009, გვ. 254-262, რეზიუმე რუსულ ენაზე;
- 176) *ლაშხეთის საფეოდალოს ისტორიისათვის*, მასალების კრებული საქართველოს საპატრიარქოს სხალთის ეპარქიისა და წმ. ტბელ აბუსერისძის სახელობის უნივერსიტეტის მიერ ორგანიზებული საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციისა თემაზე: “დიდაჭარობა”, რომელიც გაიმართა 2009 წლის 1-2 მაისს, იმავე უნივერსიტეტში, თბ., 2009, გვ. 191-194;
- 177) *Грузинские социал-демократы в российской власти 1917 г.*, Материалы научной международной конференции: “Социал-демократия в Российской и мировой истории. Обобщение опыта и новые подходы”, (Москва, 21-22 апреля 2008 г.). Организаторы конференции: Российская Академия Наук, Отделение историко-филологических наук, Институт всеобщей истории, Центр истории мировой социал-демократии, Государственный университет гуманитарных наук, Кафедра общественно-политических движений XIX-XX вв., Москва, 2009, стр. 240-249;
- 178) *გელოვანთა საგვარეულოს უძველესი წარმომადგენლები (XII-XVI სს.)*, მასალების კრებული საქართველოს საპატრიარქოს წმ. ტბელ აბუსერისძის სახელობის უნივერსიტეტისა და საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის სხალთის ეპარქიის მიერ ორგანიზებული საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციისა თემაზე: “ტბელობა”, რომელიც გაიმართა 2009 წლის 30 ოქტომბერს და 1 ნოემბერს, იმავე უნივერსიტეტში, თბ., 2009, გვ. 130-133;
- 179) *ქართულ-დაღესტნური სამხედრო თანამშრომლობის ისტორიიდან (XVIII-XIX საუკუნეთა მიჯნა)*, მასალების კრებული სახელწოდებით: „კავკასია და კავკასიელები“, ქართველოლოგიის, ჰუმანიტარული და სოციალური მეცნიერებების ფონდის („რუსთაველის ფონდი“) მიერ დაფინანსებული პროექტის “უცხო სახელმწიფოები, ტომები და ისტორიული პირები შუა საუკუნეების ქართულ წერილობით წყაროებში” ფარგლებში ორგანიზებული სამეცნიერო კონფერენციისა, რომელიც გაიმართა 2009 წლის 26 დეკემბერს თსუ-ში, თბ., 2009, ქართულ (გვ. 37-40) და ინგლისურ (გვ. 45-47) ენებზე;
- 180) *Первый кавказский монарх – геральдик и нумизмат*, Материалы международной научной конференции: “Археология, этнология, фольклористика Кавказа”, (Тбилиси, 25-27 июня 2009 г.). Организаторы конференции: “Фонд Кавказа”, “Комиссия по научному сот-

- рудничеству со странами Кавказа” Национальной Академии Наук Грузии, Центр археологии имени Отара Лорткипанидзе Национального Музея Грузии, Тб., 2010, стр. 416-418;
- 181) *ჩერქეზიშვილთა და აფხაზთა საგვარეულოების წარმომავლობის ისტორიისათვის*, მასალების კრებული საქართველოს საპატრიარქოს სხალთის ეპარქიისა და წმ. ტბელ აბუსერისძის სახელობის უნივერსიტეტის მიერ ორგანიზებული საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციისა თემაზე: “დიდაქარობა”, რომელიც გაიმართა 2010 წლის 1-2 მაისს, იმავე უნივერსიტეტში, თბ., 2010, გვ. 138-141;
- 182) *Из истории двух грузинских знатных родов адыгского происхождения*, Материалы VII международной научной конференции, посвященной памяти профессора З. И. Керашевой “Актуальные проблемы общей и адыгской филологии” (Майкоп, 14-15 октября 2010 г.). Организаторы конференции: Министерство образования и науки Республики Адыгея, Адыгейский государственный университет, Майкоп, 2010, стр. 59-62;
- 183) *ჰალილ-ბეგ მუსაიასული და საქართველო*, მასალების კრებული ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და არნოლდ ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის მიერ 2010 წლის 9-12 ნოემბერს ორგანიზებული კავკასილოგთა II საერთაშორისო კონგრესისა თემაზე: „კავკასიური ცივილიზაცია – ისტორია და თანამედროვეობა”, თბ., 2010, ქართულ (გვ. 166-168) და რუსულ (გვ. 404-405) ენებზე;
- 184) *პანკისის ხეობის პირველი მკვლევარი – მათე ალბუთაშვილი*, მასალების კრებული ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართველოლოგიური სკოლის ცენტრის მიერ ორგანიზებული V საერთაშორისო ქართველოლოგიური სიმპოზიუმისა, რომელიც გაიმართა 2006 წლის 21-24 მაისს, იმავე უნივერსიტეტში, თბ., 2011, გვ. 125-132, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 185) *Новые источники по истории грузино-норманнских взаимоотношений (XI век)*, Материалы международной научной конференции: “Археология, этнология, фольклористика Кавказа” (Тбилиси-Гори-Батуми, 27-30 сентября 2010 года). Организаторы конференции: “Фонд Кавказа”, “Комиссия по научному сотрудничеству со странами Кавказа” Национальной Академии Наук Грузии, Центр археологии имени Отара Лорткипанидзе Национального Музея Грузии, Тб., 2011, стр. 102-104;
- 186) *Из истории происхождения рода князей Абхазы*, Материалы международной научной конференции: “Археология, этнология, фольклористика Кавказа” (Тбилиси-Гори-Батуми, 27-30 сентября 2010 года). Организаторы конференции: “Фонд Кавказа”, “Комиссия по научному сотрудничеству со странами Кавказа” Национальной Академии Наук Грузии, Центр археологии имени Отара Лорткипанидзе Национального Музея Грузии, Тб., 2011, стр. 375-376;
- 187) *Малоизвестные страницы истории грузино-дагестанских взаимоотношений (первое двадцатилетие XX века)*, Материалы международной научной конференции: “Археология, этнология, фольклористика Кавказа” (Тбилиси-Гори-Батуми, 27-30 сентября 2010 года). Организаторы конференции: “Фонд Кавказа”, “Комиссия по научному сотрудничеству со странами Кавказа” Национальной Академии Наук Грузии, Центр археологии имени Отара Лорткипанидзе Национального Музея Грузии, Тб., 2011, стр. 377-385;
- 188) *ქართლ-კახეთის სამეფოს სატახტო ქალაქის დასახელება ქართულ სამართლის ძეგლებში (XVIII საუკუნის მიწურული)*, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის

- სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის ჟურნალი „სამართლის ჟურნალი“, სპეციალური გამოცემა, სამართლის ისტორიის საკითხები. თსუ იურიდიული ფაკულტეტის მიერ 2011 წლის 27-28 აპრილს ორგანიზებული საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის მასალები, თბ., 2012, გვ. 70-75, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 189) *ქართულ-ჩერქეზული დინასტიური კავშირების ისტორიიდან (XVI-XIX საუკუნეები)*, მასალების კრებული ჩერქეზული კულტურის ცენტრისა (საქართველო) და საერთაშორისო ჩერქეზული საბჭოს მიერ 2012 წლის 12-13 ივლისს ორგანიზებული საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმისა: „ქართულ-ჩერქეზული ეკო-კულტურული გარემო“, თბ., 2012, გვ. 91-96;
- 190) *Образ черкеса в грузинской художественной литературе*, Материалы VIII международной научной конференции, посвященной памяти профессора З. И. Керашевой “Актуальные проблемы общей и адыгской филологии” (Майкоп, 16-17 мая 2013 г.). Организаторы конференции: Министерство образования и науки Республики Адыгея, Адыгейский государственный университет, Майкоп, 2013, стр. 149-152;
- 191) *დაღესტნური წარმომავლობის ერთი ქართული გვარის შესახებ*, მასალების კრებული ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და არნოლდ ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის მიერ 2013 წლის 23-26 ოქტომბერს ორგანიზებული კავკასიოლოგთა III საერთაშორისო კონგრესისა თემაზე: „მულტიკულტურალიზმი და ტოლერანტობა კავკასიაში“, თბ., 2013, ქართულ (გვ. 16-18) და რუსულ (გვ. 325-327) ენებზე (*აკადემიკოს ავთანდილ არაბულთან თანაავტორობით*);
- 192) *კათოლიკოს-პატრიარქ მელქისედეკ III-ის ბიოგრაფიისათვის*, მასალების კრებული ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქრისტიანული კულტურის კვლევის ცენტრისა და ნიკო ბერძენიშვილის ინსტიტუტის ისტორიისა და არქეოლოგიის განყოფილების მიერ ორგანიზებული VII საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციისა თემაზე: “ჩვენი სულიერების ბალავარი”, რომელიც გაიმართა 2015 წლის 17-18 აპრილს ამავე უნივერსიტეტში, ტ. VII, თბ., 2015, გვ. 415-421, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 193) *ქართლ-კახეთის სამეფოს ჯარში ოსების სამსახურის ისტორიიდან*, მასალების კრებული ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართულ-ოსურ ურთიერთობათა სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის მიერ ორგანიზებული I საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციისა თემაზე: „ქართულ-ოსური ურთიერთობების განვითარების პერსპექტივები თანამედროვე ჭრილში“, რომელიც გაიმართა 2015 წლის 13-15 ოქტომბერს, ამავე უნივერსიტეტში, თბ., 2015, გვ. 286-300, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 194) *ბალტიის ქვეყნების ასახვა ქართული ემიგრაციის საზოგადოებრივ აზროვნებაში (XX საუკუნე)*, მასალების კრებული საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და საქართველოს საპატრიარქოს მიერ ორგანიზებული საერთაშორისო სამეცნიერო კონგრესისა თემაზე: „ქართველოლოგიის პრობლემები და პერსპექტივები“, რო-

- მელიც გაიმართა 2015 წლის 10-13 ნოემბერს, ამავე დაწესებულებებში, თბ., 2015, ქართულ (გვ. 176) და ინგლისურ (გვ. 221-222) ენებზე;
- 195) *Latvian Pharmacist and Physician Family Voldeits and their Connection with Georgia*, მასალების კრებული ქ. რიგის (ლატვია) პაულ სტრადინშის უნივერსიტეტის მიერ ორგანიზებული საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციისა, რომელიც გაიმართა 2016 წლის 17-18 მარტს, იმავე უნივერსიტეტში, რიგა, 2016, ინგლისურ ენაზე (გვ. 353);
- 196) *უფლისწულ თეიმურაზის მიერ სასულიერო მოღვაწეობის დაწყების გარემოებისათვის (XVIII საუკუნის 30-იანი წლები)*, მასალების კრებული ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქრისტიანული კულტურის კვლევის ცენტრისა და ნიკო ბერძენიშვილის ინსტიტუტის ისტორიისა და არქეოლოგიის განყოფილების მიერ ორგანიზებული VIII საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციისა თემაზე: “ჩვენი სულიერების ბალავარი”, რომელიც გაიმართა 2016 წლის 13-14 აპრილს ამავე უნივერსიტეტში, ტ. VIII, თბ., 2016, გვ. 432-438, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 197) *მათე ალბუთაშვილის ცნობები პანკისელ ოსთა შესახებ (XIX-XX საუკუნეების მიჯნა)*, მასალების კრებული ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართულ-ოსურ ურთიერთობათა სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის მიერ ორგანიზებული II საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციისა თემაზე: „ქართულ-ოსურ ურთიერთობათა განვითარების პერსპექტივები: ნართების ეპოსის კვლევის თანამედროვე პრინციპები და მეთოდოლოგია“, რომელიც გაიმართა 2016 წლის 13-15 ოქტომბერს, ამავე უნივერსიტეტში, თბ., 2016, გვ. 323-327, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 198) *Династические браки между представителями грузинских и черкесских знатных родов (XVI-XVIII вв.)*, «Adige filolojisi (dil, tarih, edebiyat, sosyo-kültür)», Güncel Konular, Düzce Üniversitesi, Uluslararası Adige Filolojisi Sempozyumu, 13-15 Mayıs, Düzce, 2016, გვ. 258-268;
- 199) *წმინდანთა გამოსახულებანი ქართულ ქალაქის ფულის ნიშნებზე*, მასალების კრებული ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქრისტიანული კულტურის კვლევის ცენტრისა და ნიკო ბერძენიშვილის ინსტიტუტის ისტორიისა და არქეოლოგიის განყოფილების მიერ ორგანიზებული IX საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციისა თემაზე: “ჩვენი სულიერების ბალავარი”, რომელიც გაიმართა 2017 წლის 15-16 ივნისს ამავე უნივერსიტეტში, ტ. IX, თბ., 2017, გვ. 505-510, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;

მ) რეცენზიები სამეცნიერო ნაშრომებსა:

- 200) *ღირსეულ მამულიშვილთა სადიდებლად* (რეცენზია ლატვიის უმაღლესი სახელმწიფო ჯილდოს ისტორიის შესახებ რიგაში 1997-1998 წლებში გამოცემული ორტომიანი ნაშრომის შესახებ), ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის

- სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწდეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. VI, თბ., 1999, გვ. 366-369, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 201) *ნაშრომი რომანოვთა დევნილი საიმპერატორო სახლის შესახებ* (რეცენზია სტანი-სლავ დუმინის ნაშრომზე: “რომანოვები. საიმპერატორო სახლი დევნილობაში”, მოსკოვი, 1998), ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწდეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. VII, თბ., 2000, გვ. 555-572, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 202) *ნაშრომი “თეთრი მოძრაობის” შესახებ* (რეცენზია რუსი მკვლევარის ვალერი შამბაროვის ნაშრომზე: “თეთრგვარდიელობა”, მოსკოვი, 1999), ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქართული სახელმწიფო და სახალხო დიპლომატიის ისტორიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის წელიწდეული “ქართული დიპლომატია”, ტ. VIII, თბ., 2001, გვ. 552-562, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
- 203) *სოლიდური სამეცნიერო წიგნი* (რეცენზია ქართველ აღმოსავლეთმცოდნეთა კოლექტიურ ნაშრომზე: “საერთაშორისო ურთიერთობანი ახლო აღმოსავლეთში ოსმალეთ-ირანის ომების დროს და საქართველო. XVI საუკუნე”, პროფესორ მიხეილ სვანიძის რედაქციით, თბ., 2008), ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ახალი და უახლესი ისტორიის განყოფილების სამეცნიერო შრომათა კრებული “ახალი და უახლესი ისტორიის საკითხები”, ტ. VII, თბ., 2010, გვ. 540-541;
- 204) *სოლიდური საისტორიო კრებული* (რეცენზია “საისტორიო კრებულზე”, ტ. I, თბ., 2011), ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის მიერ გამოცემული სამეცნიერო შრომათა კრებული “ქართული წყაროთმცოდნეობა”, ტ. XIII–XIV, თბ., 2011/2012, გვ. 262-263, რეზიუმე ინგლისურ ენაზე;
-